

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvu: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8,

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Boji v ogrskem parlamentu.

Mažarska nasilstva — Tiszov sistem — Uničena ustava — Kovačev atentat — Nauk za državnike — Zadnji poskusi mažarskega magnatov — Zmagovalna pravica.

Kdor je slišal o nezaslišanem nasilstvu grofa Tisze, ki je dal opozicijske poslance s policaji izgnati iz zbornice — moral si je takoj misliti, da to ne bo dobro končalo. Z nasiljem se da napraviti vsak še tako protipostaven korak — toda stalno se z nasiljem danes ne da vladati. — Mi avstrijski Slovani nimamo vzroka, da bi se tako ali tako ogrevali za to ali ono mažarsko stranko, kajti Mažar ostane Mažar, pa naj bo to ali ono. Nasilstva na Hrvaškem so bila delo Mažrov in opravičeno so listi pisali, da imajo sedaj Mažari v osebni grofi Tisze prav tako svojega Čuvaja, kakor ga imajo Hrvati. Oba vladata brez zakonov, proti ustavi, z nasiljem. Razlika je le ta, da vladata na Ogrskem mažarski grof Tisza, na Hrvaškem pa Čuvaj. Nasilje, ki ga uganjajo Mažari proti drugim narodom — se sedaj nad njimi maščuje. Sami zase zahtevajo Mažari samostojnost — drugim pa jo uničujejo.

Ko so časopisi prinesli vest o predznamenju nastopu grofa Tisze — so se čudili — njegovi odločnosti. Mnogi listi so ga dajali za vzgled odločnega in iznajdlivega predsednika. Pravzaprav je Tisza vreden občudovanja — kajti kaj takega bi si ne upal storiti vsak predsednik. Toda njegovemu dejanju je sledilo čisto naravno dejanje. — Poslanec Kovacs je vzel samokres — šel je v zbornico in je streljal na Tiszo. Ni ga sicer zadel — toda dogodek sam je značilen za sedanjí položaj na Ogrskem.

»To ni zadnji strel, ki je padel,« se je slišal glas iz vrst opozicijskih poslancev — in grof Tisza je imel še dovolj poguma, da je nadaljeval sejo.

Toda ves ta pogum, brezobzirnost, nasilstvo itd. — vse to ne bo pomagalo. Delavstvo je na nogah. Dijaštvo se je postavilo proti oligarhiji, opozicija je izdala poziv na narod. — ta sila bo prej ali slej zdrobila umetno moč ogrskih magnatov.

Grof Klusen se je sam čutil poklicanega, da je slavil Tiszo, kot junaka in občudovanja vrednega moža, ki vrši svoje dolžnosti do domovine in do vlade. Toda Tiszovo junakstvo je enako — junakstvo feldvebla Čuvaja — in tako mažarsko junakstvo v kulturni Evropi ne vzbuja več občudovanja.

Dogodki v ogrskem parlamentu so v več ozirih poučni. Kažejo tudi celo Avstrijo v pravi luči, ker se vidi, da se ustava tepta in odslavlja — ljudstvo pa je izpostavljeno samovolji raznih Tisz, Čuvajev itd. Avstrijski narodi so v težkih časih priborili ustavo, da bi po nji mogli varovati svoje pravice — po 60 letih pa vladajo predsedniki in komisariji z baloneti, s policaji in detektivi. Narod si voli svoje poslance, da se bore za njegove pravice — vlada pa pusti predsednika, da s policijo pomeče poslance iz zbornice — in se brez nje oglašujejo važni predlogi proti volji poslancev. Na Hrvaškem pa, da bi ne bilo težav — se vlada kratkomalo brez deželnega zbora.

To so res čudni časi danes v Avstriji in vprašanje je, če se bo vse to mirno končalo.

Pismo iz Dolenjske.

Obhod ob novi belokranjski progi.

To je dandanes velik križ, g. urednik. Niti sam bog že ne more več ustreči vsem ljudem. Pretekli teden so tožili o večnem dežju, zdaj pa, ko se je pričela splošna košnja, zopet zdihujejo, da jih preveč — greje. In res ta teden sonce ne skopari s svojo toploto. Meni n. pr. so se celo podkve na čevljih pošteno segrele.

Vam se to čudno zdi, da hodim jaz podkovan po Dolenjskem okrog. Ampak razmere so dandanes tudi na Dolenjskem take, da mora biti vsakdo vsaj neke podkovan, ali v glavi, ali v žepu, ali pa na nogah. Kakor rečeno sem podkovan zdolaj, čisto zdolaj na čevljih.

Da moram biti vsaj zdolaj dobro podkovan, če si hočem ogledati novo progó belokranjske železnice, na to so me opozorili novomeški naprednjaki in oni Sokoli, ki so od vseh strani podkovani, odkar zahajajo — da jih pošteni naprednjaki spredaj ne vidijo, od zadaj čez vrt k načelniku čukov v Kandijo poslušati modrosti kandijskega paša Ben - Pepe - ba.

Tako in iz navedenega razloga podkovan sem se v najhujši vročini podal na pot ob novi progi.

Takoj pri začetku v bližini novomeškega kolodvora sem ker sem zdolaj podkovan spoznal, da je podjetnik Samohrd (med delavci je dobil ime Samozrt) zgoraj jako dobro podkovan. Za slepo ceno je namreč odkupil velik kos kapitelskega hriba tik ob državni cesti na kolodvor in v neposredni bližini nad novo železniško progó. Postavil je vrtni stroj, ki se je v kamniti hrib zagrizel s tako jezo, da se rušijo skale in lomí kamenje. Človek bi mislil, hrib izginja kar izpred očí in kar sam od sebe. Kar je drobnejša materijala roma kar čez cesto in že zdrči navzdol po strmini, kjer nima služiti za temelj gajenj, po kateri se bo vila železna kača prav tam, koder so dozdaj lejni modraši pasli svojo lenobo. Kadar pa hrib ob cesti izgine, se napravite na dveh straneh 12 metrov visoki škarpí, a ravno nastali svet med njima se porabi za stavbišča.

Samohrd je torej vsestransko napravil imehitno kupčijo. Lahko se reče, da je mož tudi tam v sredi bogato podkovan.

Pa če mislite, da imajo tiste, ki ga s svojimi krvavimi žulji podkujejo, — in to so vendar njegovi delavci — na teh bogatih podkovah le količkaj primernega deleža, se prokleto motite. Njegovi delavci so še zdaj skandalozno plačani. To je tisti Samohrd, ki je že od vsega početka od popolnoma izstradanih delavcev zahteval, da si morajo sami nakupiti orodje. — To pa je bil zahteval v tistem času, ko ni bilo še nobenega zaslужka, ko so od vseh vetrov na Dolenjsko izvabljeni delavci cele mesece zmrzovali in stradali okrog, ko sta jih glad in pomanjkanje naravnost silila k izsiljevanju domačinov in okoličanov. Tudi v sredi, torej v denarni mošnji dobro podkovani mož je iz delavca nekako izsilil denar za orodje, če je delavec hotel biti za težko delo tako slabo plačan, da je moral po dnevnem delu zopet — beračiti za kruh. In tvrdka Samohrd je notabene slovanska tvrdka.

Ker so delavci že takoj ob početku proge tako slabo podkovani na zaslужke, za to pa je po tem tudi delo. Vedna menjava. Veliko jih je, ki niti ne čakajo na izplačilo, ker vedo, da so le na borni hrani, na kruhu in polenti več potrošili, kot so zaslужili. Pa namesto odsluženih, že čakajo drugi še bolj lačni. Prihajajo

namreč vsaki dan nova krdela novih trpinov. In ko so se ti za silo utešili od daljnjega pota krlečič železode, pa zopet izginejo za tovariši, ali na njih mesto nastopijo zopet novi lačni trpiní. In tako gre in se meša in menjava teden za tednom naprej. Če bi jaz vedel za naslove nočnih krdel novih trpinov, ki bogve v kateri daljavi z gotovostjo računajo na dober zaslужek, ki zapuščajo ženo in otroke pa romajo po dneve in dneve dolgo na Dolenjsko, jaz bi vsakemu posebej pisal: nikar!

Zato gre plačilu delavca primerno tudi delo naprej. Taka tvrdka kot je Samohrd, bi v tem času pač lahko pokazala kaj boljših uspehov, kot jih je videti.

Da ne boste rekli, da sem na čevljih tako slabo podkovan, da ne pridem kjer se enkrat ustavim, več naprej, poskusimo iti dalje.

V delu sta tunel pod mestnim parkom in podstavek na desnem bregu Krke za veliki železniški most čez dolenjsko reko. Ta most in pa galerija od sedanjega kolodvora do tunela pod državno cesto na prsto ter se zavije na most, to bo nekaj, kar bo dalo Novemu mestu in okolici res popolnoma novo, zanimivo krajevno sliko.

Od mosta ob desnem bregu Krke je progá zavezana dalje čez deželno cesto pod Drsko in je v surovi prezezi gotova približno do prve postajice v Kandiji. Kos med serpentin ceste na Rasen še ni pričel. Nadaljuje pa se potem nad Smihelskim pokopališčem. Od tu dalje je progá presekana približno do 5 km. Potem sledi zopet nekaj še ne načetih odsekov.

Zanimivo pa je nadaljevalna preseka čez ruprški kraški gozdni svet, posebno pa v bližini graščine Raper Vrh. Tu se vrste velikanske razlike med hribom in dolom, vzpetostjo in padanjem. Te razlike se zvežejo po velikih nasipih, ponekod vijadukih in mostovih. Ravno v tem času je zanimivo videti težavna dela presekovanja kraškega valovitega sveta na tem delu proge. Treba pa je biti posebno zdolaj dobro podkovan, kar od Novomeščanov ne morem trditi, da so. Ti so tudi ob nedeljah dobro podkovani samo na oštarije, pa tiste morajo biti pred nosom. Kar je pol ure od mesta, to je za Novomeščana že triglavska tura iz časa, ko je pokojni Kadivnik prvič lezel na vrh slovenskega velikana.

Pa da s svojim potovanjem ob progi belokranjske železnice že ob začetku nikogar ne vturdim, dajmo se malo oddahnuti. Do podjetnikov Biedermana in Lončariča je še dolga pot in posebno Lončarič je z vsemi daleč naokrog smrdečimi »žavbami« tako dobro podkovan, da bo treba pri njemu dlje časa se pomuditi. Tudi je danes soparno kot vras, nemara, da se vročina tega pisma ohladi še predno dospe na pravo mesto. Amen.

POLITIŠKA KRONIKA.

Skupni finančni ministar Bilinski v Bosni ni našel takega sprejema, kakor ga je morebiti pričakoval, ker takoj prvi dan mu je prinesel precejšnja razočaranja. Sprejem je bil jako klavrn, še celo vladni zastopniki so imeli pred oči Bilinskega malo afera, ko je prezidijski šef baron Rudt ostentativno ignoriral

Kmetiska posojilnica Ljubljanske okolice

Rezervni zaklad nad 500.000 kron.

Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron.

Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Na Osojah, maja 1912.

Gospod Dragan!

Utihišla so Vaša »Nedeljska pisma« v »Dnevnu«. Zakaj? Ali zato, ker nisem odgovorila? Oprostite! Mislija sem, da ste z menoj popolnoma zadovoljni. Čitala sem jih in sem se naslajala z njimi, kaj hočete še več? Ali ste hoteli, da naj tudi jaz izpregovorim? — Slovenska žena danes ni navajena, da bi govorila v javnosti. Zato sem molčala. Morebiti je to naša slabost, splošna slabost, slovenska slabost — ali recimo ženska slabost. Dovolite, da Vam povem par spominov. Poznala sem mladega človeka, ki je bil zelo zaljubljen. In kakor je navada pri takih ljudeh — tako se je zgodilo. Hodil je po polju, po samoti, po lesovih, mislil je lepe misli in je pisal — pesmi. Zvečer, ko se je vrnil domov, je napisal lepo pismo, v katerem je popisoval vse svoje sanje svoji deklici. Ona je bila tam nekje na deželi in je bila vesela, ko je dobila pismo. Toda odgovorila ni ničesar. Ubogi mladenič je trpel, kakor trpe mladi zaljubljeni ljudje. Bilo je menda ravno v maju. Čakal je odgovora, toda zaman. Napisal je drugo pismo. Vprašal jo je, zakaj ne odgovori. Nič odgovora! Mislil je, da ga ne ljubi in da ne mara za njegova pisma. Sklenil je, da ji ne bo pisal par dni. Toda zvečer ga je premagala sila ljubezni in je zopet pisal lepo pismo.

Drugi dan je nestrpno čakal odgovora, hodil je nemirno po ulicah, vrnil se je trikrat domov — in ni bilo nobenega odgovora. Niti toliko ni odgovorila, ali je prejela pismo, ali ne. Ljubezen brez vere, dragi Rače, je nemogoča. Brez ljubezni moremo verjeti — toda ljubiti brez vere ne moremo. Ljubezen sama veruje in ljubi po svoji volji. Zato je oni mladenič mislil, da so drugi ljudje krivi, da ne dobi odgovora na svoja pisma. Mislil je, da jih odpirajo na pošti, ali pa da jih prestrega kaka nepoklicana roka. Pismo je najhujšiji govor duše in zato vsakega boli — ako si masli, da tuji ljudje prebirajo njegova pisma in se jim morebiti posmehujejo. Tudi mojega mladega zaljubljenca je bolela ta negotovost. Vsedel se je in je napisal pismo polno ogerčenja proti ljudem, ki odpirajo pisma, ki motijo mlado srečo dveh ljudi itd. In tudi sedaj ni bilo nič odgovora. Mladi idealist je skoraj obupal. In veste, kje je bil vzrok vsej tej nesreči? No, poslušajte!

Med tem ko je on hodil ves obupan po mestu, je sedela njegova zvoljena deklica dama — in je čitala njegova pisma. Čitala jih je enkrat, dvakrat, trikrat, nešteto krat. Zjutraj je že ob osmih čakala na vežnih vratih in je gledala po cesti, od koder je imel priti listonoš. Že od daleč ji je listonoš mahal z belim pismom in ona se je veselila. Odprla ga je in je zbežala na vrt. Vsedla se je v senco dreves — poljubila je naslov, kjer je stalo »Draga...« in konec, kjer je stalo »poljubila te Tvoj...« Ko je pismo prečitala, se je ji zdelo, da ga je šele pregledala; zato je čitala znova. Do kosila ga je čitala v svoji sobici in zvečer, ko je šla na sprehod, ga je čitala sredi polja, ko so jo okoli

in okoli obdajala pol dozorela žita. Zvečer, ko je legla v posteljo, ga je zopet vzela v roke, čitala je iz njega lepe, sladke besede, pritiskala ga je na usta, na oči, na srce in tako je vsak dan zaspala v srečni misli, da jo on ljubi čez vse na svetu. Vse je razumela, vse, samo to ni mogla razumeti, zakaj se on jezi, zakaj je hud na ljudi in zakaj je tako nemiren.

Vem da me sedaj vprašujete: zakaj ni odgovorila? Vidite to je vprašanje. Morebiti od samega čitanja ni prišla do tega, da bi pisala. Morebiti se ji ni zdelo niti potrebno. Ali pa je morda mislila, da niti ne more napisati, tako kakor misli — in je rajše molčala... Tako je šla ta mlada zgodba naprej. Nazadnje se je mladenič utrudil... Nič več ni pisal. Ona je čakala dan na dan in zvečer je plakala v postelji; tolažila se je s tem, da je vzela iz predala njegova prejšnja pisma in jih čitala. »Nič več me ne ljubi,« si je mislila in težka bolelost je napolnila srce. Šele čez dolgo časa ji je prišlo na misel, da bi mu pisala. Vzela je karto in je napisala: »Zakaj nič ne pišete. Vaša M.«

Mladenič sam ni vedel kaj bi, od same sreče! Vsedel se je in je napisal dolgo pismo. In zopet ni bilo nič odgovora... Zopet boj, žalost, obup — samo zaradi odgovora. Ali veste, kako se je končala ta zgodba. Po nekaj letih je ona vzela drugega — zbolela je in umrla. Ona ni verjela na njegovo ljubezen, ker ji ni pisal, on ni verjel, ker ni odgovorila. Tako se nista sešla. — Še en tak spomin imam; bilo je ravno tako: ona ni odgovarjala na pisma, on je pisal in pisal, ker pa ni bilo odgovora, se je zaročil z neko vdovo, ki je pisala lepa pisma. Ko je deklica to zvedela, mu je pisala pismo polno očí-

tanj. On se je dal pregovoriti, pustil je vdovo in se vrnil k nji nazaj, ko pa je bil zopet pri nji, ni bilo, kakor je mislil preje in cela zgodba je bila kakor nesrečen roman. Sedaj morebiti razumete, zakaj Vam nisem odgovorila. Morebiti je to tudi moja slabost. Čitam, mislim, sanjam, ljubim — toda kako vse to povedati? Morebiti človek včasih tako molči iz sebičnosti. Kar je v srcu je lepo in čisto — toda kakšne so danes najlepše misli, ki se valjajo po trgu javnosti. Posebno pri nas, ki smo začeli cinično teptati vse, kar je bilo kdaj lepega in velikega. — Ali se Vam ne zdi, da se prav zato danes umika iz javnosti in išče sreče v domaći tiho. Posebno ženstvo, ker niti žena danes celo pri ardnem delu ni več varna pred blatom. Čitali ste gotovo o uspehu Čehinji. Jaz sem one vesti z velikim zanimanjem čitala. Nisem bila sicer nikoli posebno navdušena za žensko učnost in politiko, tudi ženska emancipacija je nekaj protinaravnega, ako zavzame skrajno smer. Toda zdrava ženska narodna organizacija, ta ni brez pomena. Pa pomislite, kako bi pri nas pisali klerikalni listi, ako bi ženska kandidirala na naprednem programu! Danes še nimamo splošne vseslovenske ženske organizacije in nimamo združenih naših sil. Slabe smo: ali zato ker molčimo, ali zato, ker ne odgovorjamo? In vi morate biti morebiti napadno razlagate naš molk, kakor oni zaljubljeni mladenič. Kaj ne pozna se, da je moje pismo žensko, ker je dolgo. Torej vidite — ako izpregovorimo, imamo mnogo povedati. Zato ne molčite.

Vas pozdravlja

Vaša Regna.

dobro igrana je bila scena v gostilni. Miha izpod Gaja je bil prav kot levi razbojnik na križu. Jako lepo je bilo dejanje pred Krivčevovo koč. Dolef je težavno vlogu pijanca naravnost izvrstno pogodil. Tudi pri Piškavu in v Krjavljavi koč nam je jako ugajalo, da je imel umirajoči Martinek predolg govor. Nad vse prisrčen pa je bil konec zadnjega dejanja; to vam je bila slikovita svadba, polna radosti! Sploh je treba posebno pohvalno omeniti, da si članice društva preskrbe vedno jako lepe in primerne kostume. Pevske točke je spremljeval Ferjančičev klub; skrbel je obenem za razvedrilo v pavzlah z znano mojo preciznostjo. Da so pavze nekoliko daljše, temu je krivo pomikanje prostora, ki ga pa enako občutijo ostala društva. Najboljši dokaz zato pa, da je igra dobro uspela, je to, da jo je poleg precejšnjega števila inteligence posetilo tudi preprosto ljudstvo, ki so mu te predstave v prvi vrsti namenjene, v tolikem številu, da je bila dvorana nabito polna, kar se le pri malokateri predstavi pripeti; in pa, da so ljudje kljub pozni uri in prepihu v pivnici vztrajali do konca. Naslednji dan je nastopilo pevsko društvo »Svoboda« pri veselici idrijske podružnice Sv. Cirila in Metodaja ter izvajalo nekaj pevskega točka. Na splošno željo je moralo vse pevske točke iz »Rokovnjačev« in »Desetega brata« ponoviti; dokaz, kako so se občinstvu priljubile. Posebno odlikovala se je gdč. Kristanova. Pri neumornem in požrtvovalnem vztrajnem delu vseh članov tega društva je pričakovati, da doseže še mnogo lepših uspehov.

Danes ob 5. uri popoldne na tivolskem travniku

nogometna tekma

med drugim ljubljanskim moštvom in nemškim ljubljanskim moštvom.

DNEVNI PREGLED.

Kje so milijoni? Kako so se bahali lansko leto naši kranjski klerikalci, koliko bodo storili po deželi za melioracijske namene; zdaj pa je naenkrat vse utihnilo s tem in drugih podobnih načrtih. Kaj je vzrok? Vzrok je ta, ker ne morejo dobiti — denarja. Zakon za najetje posojila je sicer sankcioniran, toda denarja banke deželnemu odboru ne dajo, ker so časi kritični! Pa, saj ima dežela itak dosti denarja, če ga meče proč za par avtomobilov, sinekure in podobna korita, iz katere »zro« mastno« plačani — lenuhi in razni nesposobni ljudje! Oj kmet, kedar boš postal pameten in uvidel, komu si zapadal v deželi!

Škandal. Justični minister dr. Hohenburger res lahko s ponosom gleda na vspehe svojega delovanja. Cesar se ni drznil poprej noben justični minister, to je on z lahkoto, brez vsakega odpora izvršil. Importiral je v slovenske kraje celo vrsto nemških sodnikov, ki sedaj mrevarjajo slovenski jezik, kolikor morejo. Eden izmed teh patronov je posebno deželno sodni svetnik dr. Hočevar von Kondenheim. Dr. Hočevar je bil svoječaso celo predsednik slovenske Citalnice v Ptuj, danes je seveda zagrizen nemškutar. Razumljivo, da kot tak ne more trpeti slovenščine, toda odločno pa more protestirati proti temu, da bi na tak način mrevaril svoj materni jezik. Cloveku se morajo res ležiti lasje, če posluša njegovo slovenščino. Mož zamenjava jedrino z množino, pozna razne »cajte«, »štrumpantelne«, »Wachmajstra« i. dr. Šramota za naš slovenski narod je, če se pusti tako nesramno žaliti od Sloveka, ki je rojen Slovenec. Sploh bi bilo dobro, če bi se odvetniška zbornica, posebno pa naši poslanci malo pobrigali za te gospode in jih naučili pravilno slovenščino.

Kaj pa je to. Včerajšnji »Grazer Tagblatt« prinaša sledečo zanimivo vstavo: »Med bivšim blomuškim nadškofom dr. Khonom in sedanjim nadškofom dr. Bauerjem je nastal zanimiv proces. Nadškofi so morali še pred kratkim izplačati za cerkveni fond v Brnu 167.000 K na leto. Leta 1908. so izjavili, da pravzaprav niso primorani do tega izplačila in so zahtevali povračilo izplačanih svot. Olomuškemu nadškofu je bil v resnici denar vrnjen za deset let nazaj — skupno 1.670.000 K — toda le pod pogojem, da sanira »slovensko katoliško hranilnico v Ljubljani«. To se je tudi zgodilo. Od tega časa nadškofi niso ničesar več prispevali za cerkveni fond. Knez nadškof Kohn sedaj izjavlja, da mu pristojna znesek 1.169.000 K, katerega je za časa svojega vladanja izplačal arhivnemu fondu. »Dobro bi bilo, če bi »Katoliška slovenska posojilnica v Ljubljani« dala o tej čudni stvari malo pojasnil. Po poročilih časnikarjev je ta katoliška posojilnica falitna »Čadružna Zveza« v Ljubljani, kateri je vlada izročila 1.670.000 K mesto nadškofu Kohnu. Vsekakor je stvar zelo zanimiva.

Narobe svet. Slov. dekliška osemrazrednica pri Sv. Jakobu ima tudi svojo telovadnico, toda vsled pomanjkanja učnih sob so namestili v tej telovadnici I. razred, šolsko mladino pa opopali s tem potrebne telovadbe. Ali naj stariši pošiljajo zato vse otroke telovaditi proti pristojbini v »sokolsko telovadnico«? Mestna šolska zdravniška imata nalog, večkrat preiskati zdravstveno stanje deklic na tej šoli. Zdaj pa tožita oba, da nekatera dekleta fizično niso vredna, ker jim manjka telovadbe! Zakaj se torej že ne gradi II. dekliška šola ali otvorijo, ter začasno kje drugje v najetem posloppju nastani?

Ruski učitelji in učiteljice v Ljubljani. Včeraj zvečer se je pripeljal v Ljubljano 40 ruskih učiteljev in učiteljic, 14 učiteljev in 26 učiteljic pod vodstvom g. Grakova. Namenjeni so na poučno potovanje po Evropi. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki mestnega magistrata in člani ruskega kruška. Nastanjeni so v hotelu Ilirija in Tabor. Ostanejo v Ljubljani dva dni. Ruski gostje, ki so prišli včeraj v Ljubljano, so se nastanili v hotelu »Ilirija« in »Tabor«.

Zvečer so imeli skupno večerjo v hotelu »Ilirija«. Danes si ogledajo naše mesto. Dopoldne pojdejo na Grad. Člani ruskega kruška se prosijo, da se jim pridružijo. Popoldne odidejo v Postojno, od tam čez Reko v Ankono, dalje v Rim, Florenco, Benetke in čez Alpe nazaj na Rusko.

Posnemajte klerikalce! Iz narodno - naprednih krogov se nam piše: Vsaka politična stranka, ki si hoče zagotoviti obstoj, mora svojo oblast in moč uporabiti v to, da pomnoži vrste svojih pristašev ter s sredstvi, ki so ji na razpolago, privabi in podpre one, ki njenim idejam in načelom služijo! — In tako dela, in sicer vstrajno dela, odkar je dobila v deželi oblast in moč v roke, zadnja štiri leta — kranjska klerikalna stranka! S sredstvi, ki so ji na razpolago, t. j. z deželnim denarjem siplje okoli in podpira, nastavlja in plačuje ljudi v organizacijah, podjetjih ter v deželnih zavodih in uradih, in nikogar ne vpraša, je li število uslužbencev potrebno ali ne? Le poglejte malo v te zavode in urade, koliko svojih ljudi so v teku teh štirih let spravili in preskrbeli deželni odbor, deželni zbor in merodajni klerikalci v službe, slaboplačane pomaknili na višja mesta, spraznjene službe pa popolnili z novimi pristaši. Zdaj imajo klerikalci moč in oblast v deželi, ki jo pošteno izrabljajo! Zato pa naj se tega praktičnega načela v Ljubljani poprimo že enkrat tudi narodno - napredna stranka in izvaja iz ravnanja klerikalcev konsekvence! To je njena moralna dolžnost! Svoje ljudi naj pomakne na službena mesta, pomnoži naj svoje vrste z njimi, da se z njimi okrepi, kajti, za narodno - napredno stranko se bližajo resni časi in bojni dnevi, za katere bo potrebovala mnogo več volilcev in bojnikov nego do zdaj! ...

Aretecija avstro - ogrskega konzula v Ženevi. V Ženevi so aretirali avstro - ogrskega konzula Padowetza - Khana radi zlorabe zapiranja. Poneverjenje znaša nad 20.000 K. Kakor znano, je bil pred kratkim v avstrijskem konzulatu v Ženevi izvršen vlom, pri katerem je bilo ukradenega mnogo denarja in več dragocenih kamnov. Vlomilce so aretirali v Lyonu. Sedaj se domneva, da je bil vlom izvršen v sporazumu z vlomilci.

Počitniška zveza. Seznam dijaških prenočišč je sestavljen in je že v tisku. Obsega okoli 500 prenočišč po vseh krajih slovenske zemlje. Dobe ga vsi pravočasno.

Na dan sv. Medarda, ki je bil včeraj, je bilo ves dan najlepše vreme. Po starem narodnem reku bo tudi nadaljnjih 40 dni po sv. Medardu lepo. Barometer je stal včeraj jako visoko, torej bo mogoče prišla ta prislovica le do veljavne.

Vlom v šentpetersko cerkev pred porotnim sodiščem. Ljubljancem je še dobro v spominu predzorni vlom v šentpetersko cerkev, ki se je izvršil dne 3. marca 1911. Zločinec se je dal ponoči zapreti v cerkev in je nato čakal na ugodno priliko. Ko je postalo vse mirno, se je približal oltarju in ukradel iz tabernaklja pozlačeno monstranco, dva okvira za kanonske table in par srebrnih obitkov. Vlomilec je nato razbil eno okno in tako pobegnil. Ljubljanska policija je takoj odredila obširno preiskavo, ki pa se ni imela nobenega vspeha. Ravno istega dne se je nahajal sloviti cerkveni ropar Pavel Weber v Ljubljani. Bil je šele pred par dnevi izpuščen iz kaznilnice. Policija je sicer domnevala, da je najbrže izvršil vlom Weber, a kakih dokazov za to ni imela. Kar pride meseca julija 1911 nedoma v vest, da je v stolni cerkvi v Gradcu Weber skušal izvršiti tatvino, a se mu ni posrečilo. Zasačili so ga ravno pri poslu in izročili deželnemu sodišču v Gradcu. Graško sodišče ga je nato obsodilo na dve leti težke ječe, nakar so ga odposlali v kaznilnico Karlau. Nekega dne je Weber pisal iz kaznilnice svoji sestri, ki stanuje v Mariboru, naj iz vrta, katerega je imel on v najemu, izkopije ribizljene grme in jih presadi, da ne pridejo drugim v roke. Sodišču, ki je dobilo to pismo v roke, se je zdelo vsa stvar zelo sumljiva. Mariborska policija, kateri je graško sodišče izročilo pisma, je nato vse ribizljeve grme prekopala in sicer z velikim vspehom. Našla je pozlačeno monstranco iz šentpeterske cerkve in tudi monstranco iz Grateška, katero je Weber ukradel kmalu po vladu v Ljubljani. Sedaj je bilo jasno kot beli dan, da vlom v šentpeterski cerkvi v Ljubljani ni izvršil nihče drugi, kakor sloviti cerkveni ropar Pavel Weber. V petek dopoldne se je moral Weber zagovarjati pred ljubljanskim poroto. Tajil je dosledno vse in se zagovarjal, da mu je imenovane stvari dal nekdo spraviti. Seveda mu tega nihče ni verjel. Porotniki so potrdili vprašanje glede krivde, nakar je sodišče obsodilo Webra na pet let težke ječe.

Predzren vlomilec. V Pragi se je zgodil slučaj, ki kaže vso predznost mladega vlomilca. Ob 8. zvečer je pozvonil na vratih gospe Ane Štroblove mlad neznan človek, star 25 do 30 let. Komaj je gospa vrata odprla je skočil v predsobo in je vrata zaprl. Vrgel se je na gospo in ji zaklical, da jo na mestu umori, če bo klicala na pomoč. Na to jo je vrgel na zof in jo je privezal. Uboga gospa v strahu ni upala kričati. Tat je vpričo nje preiskal vse predale, vse omare in miznice ter pobral, kar se mu je zdelo kaj vredno. Pokradel je okoli en tisoč kron v denarju, poleg tega zlato uro in razne dragocenosti. Na to je odšel. Gospa Štroblova si je šele sedaj upal razvezati roke in je hitela na ulico, kjer je klicala ljudi na pomoč. Govorila je od strahu tako zmeden, da so jo komaj razumeli. Policija je takoj preiskala stanovanje in se je izkazalo, da sta bila najbrže dva tatova, ker je manjkalo več stvari. Sli so takoj njima na sled, toda izginila sta kakor kafa.

Beg Sičinskega. Rusinski list »Dilo« prinaša izjavo bivšega jetniškega paznika Filipčuka v Lvovu, v kateri isti izjavlja, da je čisto sam pripomogel morilcu bivšega galicijskega cesarskega namestnika Potockeja, dijaku Sičinskemu, k begu. Ta ideja mu je prišla na misel v onem času, ko so Sičinskega prepeljali v Stanislav. Odprl je s pomočjo ponarejenega ključa celico, v kateri je bil zaprt Sičinski, ga preskrbel z obleko in nato peljal iz jetnišnice. Filip-

čuk naglašja, da ni imel pri tem nobenih sopomagalcev.

Otok — morilec. Devetletni Marko Parokov iz Zapršič pri Zagrebu se je sprl s svojima bratoma. V jezi je zgrabil za nož in ga zasadil svojemu sedemletnemu bratu v vrat. Nesrečni otrok se je na mestu zgrudil mrtev na tla.

Kanonik defraudant. Iz Angersa je naenkrat izginil kanonik Piton, ki je bil predsednik različnih pobožnih in ubožnih društev in bratovščin. Njegov beg so nekaj časa prikrivali potem pa so razglasili, da je odpotoval po svojih poslih. V Lyonu pa se je zgasil ubegli kanonik na policiji in je rekel, da so ga odpeljal neznan lopovi z avtomobilom. Prišli so baje k njemu z zakritimi obrazi in so ga s silo spravili v avtomobil. Toda policija kanoniku ni posebno verjela, ker je med tem dobila vest, da je s kanonikom izginil denar raznih društev in bratovščin. Policija je kanonika prišla in je moral priznati, da je denar poneveril in da si je onog zgodbo o apasih izmislil.

Češki avijatik Čihak, ki je pred nekaj dnevi dosegel v Brnu lepe uspehe se je ponesrečil, ko je 15krat v višavi 400 do 500 metrov obkrožil Italije in je hote luno pristati, je padel na tla. Aparat se je erazbil, Čihak je ranjen.

»Slovenski Narod« je priobčil sledeči dopis, s katerim se tudi mi popolnoma strinjamo, ter ga priporočamo v resno uvaževanje: Naša malomarnost in nezavednost se kaže žalilob le prepogosto. Vse premalo nastopamo odločno za svoje, nad vse pa cenimo tuje. Jasno se to vidi posebno pri časopisih. Menda je ni slovenske rodbine — zlasti »boljše« — ki bi ne imela celo po več nemških, oziroma laških časnikov, slovenskih pa ne. Slovenski listi, kot je »Ljubljanski Zvon«, »Slovenski Ilustrovani Tednik« i. dr. pa vsled malenkostnega števila naročnikov komaj živijo. Podpirajte slovenske časopise, potem se bo tudi lahko razvilo ter prinašalo še več in boljših reči in ne bo »treba« segati po tujem. Dokler pa podpiramo tuje, a svoje zanemarjamo, smo sami krivi, če ne napredujemo. — Naravnost škandal pa je, da se dobi skoraj po vseh slovenskih gostilnah in brivnicah razne nemške, oziroma laške časopise, a edinega slovenskega ilustrovanega lista »Slov. Ilustrovanega Tednika« pa ne. To je znak nezavednosti in malomarnosti gostilničarja, oziroma brivca, pa tudi gostov, ki k njemu zahajajo. Zahtevajte odločno, da ga naročijo! »Slovenski Ilustrovani Tednik« je že priobčil toliko specijelno slovenskega, slovenskega, da zasluži nas vseh največjo podporo. In čudno se čudim, da takšen list ne najde večjega odmeva med občinstvom. Koliko slovenskih gostiln in brivnic ga ima? Kot potnik pridem daleč na okrog, a redke »lo redke« so slovenske gostilne, ki bi imele »Slov. Ilustrovani Tednik«, nemške, oziroma laške ilustrovane liste pa imajo skoraj vse, boljše gostilne pa gotovo vse. To je res žalostno spricevalo slovenske malomarnosti. Če je že »gostilničar tak nezavednež, bi pa morali biti gostje tako zavedni in odločni, da bi zahtevali »Slovenski Ilustrovani Tednik«. Celotni pri pronsiranju narodnih gostilničarjih sem našel tuje ilustrovane liste, slovenskega pa ne. To ni znak nezavednosti, temveč malomarnosti. — In še eno zadevo. Pri drugih narodih, posebno pri Čehih, vise po vseh gostilnah slike njih odličnih mož. Ko pridete letos v Prago na vsesokolski zlet, videli boste vsepovsod slike Tyřa, Palackeja itd., a pri nas! »Slovenski Ilustrovani Tednik« je izdal lepe slike Prešerna, Jurčiča in Gregorčiča, ki jih oddaja brezplačno naročnikom. V mnogih privatnih hišah in tudi gostilniških sobah sem jih že našel. In kako velikega narodnega pomena je to! Ljudstvo vidi sliko, povprašuje kdo je itd. in tako se začnejo zavedati in spoštovati svoje zaslužne moč, ter postaja ponosno. Kako daleč so v tem oziru Čehi pred nami! In zato so gospodarsko, narodno - politično na tako visoki stopnji, da jih moramo občudovati in jih zavdati. Vzgojujmo tudi mi naše ljudstvo, da bo zavedno in samozavestno. Na svojih potovanjih sem videl, da je k temu izbornu sredstvo gotovo tudi »Slovenski Ilustrovani Tednik«. Bodimo dosledni in vztrajni tudi v takih zadevah ter ga razširjamo in zahtevajmo povsod! Slike naših velmož bi naj visele povsod v meščanskih salonih in kmečkih hišah ter tudi po gostilniških sobah. Posvetimo tudi takim, navidezno malenkostnim zadevam vso pozornost.

Koliko stane italijansko - turška vojna? Pomorski urad v Neaplju je objavil izkaz o prevozu čet v Tripolitano od 6. oktobra do 31. decembra leta 1911. Prevoz čet v Afriko je stalo doslej 13 in pol milijona kron. V tej dobi so potrebovali čete za strelivo in za svoje potrebe 80 milijonov lir. Skupno torej 93,5 milijonov lir. Ako računamo k temu preskrbovanje po borznem kurzu računamo na dan po en milijon lir vidimo, da znašajo dnevni stroški za vojno dva do dva in pol milijona kron. Po tem tokom je izdala Italija do konca maja (v 240 dneh) 500 do 600 milijonov kron. Toliko stane torej vojna doslej — koliko bo na stala, predno bo končana? Oficijne vesti trdijo, da se Italiji dobro godi in da ji še ne bo pošel denar. Drugi pa so mnenja, da so ti milijoni velike svote, ki jih Italija že zdaj občutno čuti in da bo kmalu treba gledati, kje bo kaj kredita.

Obujen skok iz tretjega nadstropja. V Pragi je skočila Jožefa Paolka, tovarniška delavka iz tretjega nadstropja in se je pri padcu vnela na žico električne železnice, ker je obvisela. Nastal je velik krik na ulici, stanovalec v I. nadstropju se je posrežilo nesrečno žensko spraviti skozi okno v sobo. Odeljali so jo v bolnico, ker si je pri padcu pretresla možgane. Svoji čim je stori la v napadu božast!

Žene kot advokati v Rusiji. Ruska duma je sprejela zakon, ki dovoljuje ženam dostop k advokaturi.

Koliko nese Franciji moda? Francoska moda obvlada ves svet. Francija ima s svojimi modnimi listi cel svet. Pariz je središče, kjer modnimi listi preplavljeno cel svet. Pariz je središče, kjer si izmišljujajo vedno nove mode, kar nese Parizu lepe dobičke. Evropo pa stane to nekaj milijonov frankov, 96 milijonov dobe

modne firme, drago pa modeli, stroji in razne trgovine. 115.000 tvekd živi samo od — šivanke, od teh jih je samo v Parizu 12.000. Nad en milijon ljudi živi v Franciji samo od mode, od teh je samo 75.000 moških — 940.000 pa je žensk. Modna podjetja imajo po večini ženske. 114.000 podjetnic ima svoje firme, dočim je moških le 20.000. Tako moda povsod mnogo nese, v Franciji pa največ.

Poplačana dobrot. V Celovcu je prišla neka stara ženica z vlakom in je prosila na kolodvoru, naj jo kdo spremi v bolnico. Nihče ni hotel iti z njo, še le neki postrešček se je je usmili. Ko je bila v bolnici sprejeta, je dala starka postreščku neko taško, češ naj jo ohranja kot pačilo za dobroto. Čez nekaj dni je ženica umrla. Ko je postrešček odprl taško, je našel v nji dve hranilni knjižici za 27.000 K in poleg tega še papirnatega in zlatega denarja za 3000 K. Ker je ženica postreščku taško pred pričami dala — je sedaj njegova lastnina in se mu je s tem njegova prijaznost pač dobro izplačala.

Redek samomor ruskega milijonarja. Iz brzovlaka, ki vozi iz Berlina v Monakovo, je te dni nenadoma izginil mlad Rus, ki je najel sam svoj vagon. V vagonu so našli razbita šipe in krvav robec. Samomorilec je bil neki milijonar, Ragovič, ki je skočil iz vlaka v reko Saalo. Vzrok samomora je neznan.

Velika avtomobilska nesreča. Ravnotež Estobars iz Amerike se je včeraj vrnil v spremstvu štirih oseb z avtomobilom v Pariz. Na potu se je avtomobil nenadoma prevrnil. Estobars in njegovi štirje spremljevalci so bili nevarno ranjeni, ena deklica je obležala na mestu mrtva, šofer je zadobil samo lahke poškodbe.

Operacija španskega princa. Princa Jaime drugega sina španskega kralja Alfonza so operirali na ušesu. Operacija se je popolnoma posrečila in je pričakovati, da princ v kratkem ozdravi.

Nezgoda na morju. Parnik »Tugarmarland« je zadel v četrtek s parnikom »Stibi-vern«, ki se je na mestu potopil. Rešila sta se le dva moža od posadke in kapitan, vsi ostali pa so utonili. Pokadka je štela 11 mož.

Celo mesto zgorelo. V nekem gledališču v Cobaltu v Kanadi je zbruhnil požar, ki je potem vpepeti vse mesto.

Apasi v New - Jorku. Dve sovražni apasički tolpi se skoro vsaki dan napadata sredi New - Jorka. Dosedaj je v teh bojih padlo že pet oseb, več jih je bilo nevarno ranjenih. Policija je popolnoma brez vsake moči.

Koncert »Slovenske filharmonije« se vrši danes pri vsakem vremenu v restavraciji »Narodnega doma«. Igra popolna harmonija pod vodstvom g. kapelnika P. Teplega na vrtu, ob slabem vremenu pa v areni. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

Loterijske številke. Dunaj: 67, 32, 11, 53, 2. Gradec: 1, 49, 34, 52, 47.

DRUŠTVA.

»Sokol« v Štepanji vasi, ki priredi, kakor je bilo že javljeno, veselico s skupinami, burko »Mutasti muzikant«, šaljivo loterijo in šaljivo pošto z godbo in plesom, vabi ponovno prijatelje Sokolstva na obili obisk. Ker bi se bila morala vršiti veselica že 2. t. m., se je vsled neugodnega vremena preložila na danes 9. t. m. ter se vrši ob vsakem vremenu pri bratu Ivanu Bricelju v Štepanji vasi, ki bo skrbel, da postreže vsakemu po želji z izborno kapljico in zalogajem.

Pevsko društvo »Zarja v Rožni dolini« priredi dne 7. julija t. l. veliko vrtno veselico v restavraciji »Amerika« na Glincah. Sosedna društva naj se blagovolijo ozirati na to prireditve.

Prosveta.

»Veda.« 3. št. »Vede« prinaša zelo bogato vsebino. »Veda« se je razvila v pravi znanstveni zbornik, v katerem najde vsak kaj važnega zase. 3. številka obsega celih 130 strani, kar pomeni za naše razmere gotovo veliko. Ako se pomisli na nizko ceno 8 kron letno, je pač narodni greh, ako se tako podjetje ne podpira. V letnikih »Vede« bomo položili lep temelj za razvoj našega znanstva. S tako revijo pa se moremo postaviti pred celim kulturnim svetom. Vsebinska 3. št. Dr. Bog. Vošnjak: Praktično jugoslovanstvo. — Dr. Ferdo pl. Šišić: Reka in reško vprašanje. — Jos. Mandelj: Nekaj števil iz kranjskega deželnega gospodarstva. — Dr. M. Brezigar: Konjuktura, kriza in depresija. Milan Križanič: Ali je treba mednarodnega urada za statistiko svetovne trgovine. — Ferd. Seidl: Mehanika duševnega delovanja. — Dr. Ivan Prijatelj: Leopold Kordeš. — Gradivo. — Pregledi in referati. — Kultura. »Veda« združuje danes že lepo število naših znanstvenikov in obdeluje vsa polja naše kulture. Naročajte lot!

Milan Puzelj: »Brez zarje« (založil L. Schwentner, Cena 2 K, eleg. vez. 3 K) Milan Puzelj se je priuibil našemu čitajočemu občinstvu s svojimi »Malimi ljudmi«. Sedaj nam je podal novo zbirko, ki nosi naslov: »Brez zarje«. Knjiga obsega 176 strani in prinaša peto novel: »Črna lilija«, »Pokojnik«, »Narasle so vode«, »V temi«, »Spavljenci«. — Vse snovi so zajete iz vsakdanjega življenja in so podane v lahkem puglievem slogu. O knjigi prinesemo še daljše poročilo.

»Novi akordi.« Letnik XI., št. 1. Izdala L. Schwentner, izhajajo šestkrat na leto. Cena 10 K. »Novi akordi« so glasbena revija, na katero smo Slovenci lahko ponosni. Pri naših razmerah moramo občudovati podjetnost založništva, ki se bori proti današnji malomarnosti in apatiji, kaiti naše občinstvo se le premalo zaveda svojih dolžnosti do domačega založništva. Imamo denar za vse različne neumnosti — le za našo umetnost in za kulturne stvari ga imamo tako malo. »Novi akordi« so po svoji vsebini in po svoji leni zunanjosti glasbena revija, ki nam dela čast. Založništvo začneja že XI. letnik. Koliko lepega leži v dose-

...naše edine glasbene revije. 1. št. novega letnika prinaša sledeče skladbe: Janko Ravnik (Praga): Moment (za klavir); Anton Lajovic (Brdo): Pesem o kalcu (za en glas in klavir); Vasilij Mirk (?): Kam hitite (mešan zbor); Oskar Dev (Kranj): Se ena (moški zbor). Glasbeno-književna priloga prinaša referat dr. Gojmirja Kreka o šattnerjevem oratoriju, poročila o koncertih, o glasbenem svetu, o skladbah itd. Sploh nas seznanja z glasbenim svetom. Tako izpolnjujejo »Novi akordi« važno nalogo o našem kulturnem življenju in zaslužijo v polni meri — da jih podpiramo.

»Slovani«, št. 7, prinaša sledečo vsebino: Dr. Vinko Zupan: Maurice Maeterlinck in njegova pravljica »Modra ptica«. — Funtek: Na samotni poti. Cvet pozlačeni. — Petruška: Tebi. — Jos. Premk: Hektor in zagonezna gospodična. — R. M.: Pozdrav pomladi. — Dr. Mešič: Literarni drobiž. — Petruška: Trobojnik. — Dementij: Prijateljem. — M. Maeterlinck: Ob smrti mladega psička. — J. Zidar: Martina. Lstak. — Književni pregled. — Glasba. — Raznoterosti.

Tri tragedije v eni vasi.

V Žabji vasi poleg Novega mesta je usoda žrtv tekem enega dne izvršila troje družinskih tragedij, izmed katerih zadnja res zasluži pozornost zlasti od strani slovenskih mater.

Samomor matere.

V noči praznika Telovo je soproga c. kr. sodnega oficijala Čizmak izvršila v podstrešju svoje hiše samomor na vrvi. Popoldne se je še pohvalno izrazila o svojem soprogu, ker je tudi osebno poskrbel, da se bo nocoj ob lepem vremenu mruva presušila in da so jo zvečer spravili v kozolec. Proti neki sosedu se je izrazila, da ji je zelo hudo, ko vidi, da je njen mož tako pridn, ona ne more biti. Ko so zlagali seno v kozolec, je rekla, naj jo je zlože kakor jo hočejo, njej to tako nič več mar ni.

Nato se je podala v kuhinjo, kjer je začela tožiti, češ, »tako nekako hudo mi je pri srcu, boste videli, da se bo nocoj še nekaj zgodilo.« Ker je v zadnjem času večkrat tako tožila, niso polagali na njene besede posebne važnosti.

Napotila se je v podstrešje, kjer je družina imela stanovanje. Starejša hčerka zapazi kmalu nato malo lučico v postranskem podstrešku. Ker je lučica le venomer na eni točki svetila, se ji je malo čudno zdelo. Slišala pa je tudi jokati malega otroka, ki ga je mati šele pred 14 dnevi porodila.

Ko pride gor, ne najde matere pri otroku v sobi. Baje jo je neki deček opozoril, da je mati morda v postranskem podstrešku, ker je malo prej tam slišal nek ropot. Ko hčerka pogleda v dotično stran, vidi svojo mater — višeti. Na njej krič so prišli drugi na lice mesta. Nesrečnica je bila še gorka. Poskusili so vse, da jo spravijo k življenju nazaj, pa vse zaman.

Pokojnica je bila 43 let stara, mati petero otrok, izmed katerih je najmlajši komaj 14 dni star. Kakor se govori, se ji je že nekaterikrat ga malo časa omračil um. Nedvomno je tudi ta zadnji čin storila v takem duševnem stanju.

Pogreb nesrečne pokojnice se je vršil v soboto.

Žrtev pomanjkanja in preganjanja.

Ravno v tej nesrečni noči, ravno v tej vasi, par hiš naprej je naravna smrt rešila veliko zapuščenega revo: Staro Vavptovko. Pod tem imenom je bila znana po mestu in okolici. Njen mož je bil valpet, imela sta malo hišico. Mož je umrl, ostal ji je še sin Timček, svojčas znan godec na harmoniko. A njegova harmonika mu je prinesla jetiko, ta pa smrt v zgodnjih letih mladosti.

Tako osamelo mater so prigovarjali naj hišo proda, pa naj si izgovori drugi konec hiše do smrti. Ubogala je ta nasvet. Ali s to kupčijo si je kupila pravo peklo že tukaj na zemlji. Nova lastnika sta jo preganjala na vse mogoče načine. Ko je bila časa trpljenja že dovolj polna, jo je zadel mrtvoud po celi eni strani. To jo je spravilo na beraško palico. S »cekarjem« čez ramo prepasanim in s palico je reva hodila od hiše do hiše. To še ni bilo najhujše. Ljudje pripovedujejo — in o tem se je svojčas tudi že pisalo v ljubljanskih listih — da ji je lastnica hiše zabarikadirala vrata, tako da je bila primorana do svojega izgovorjenega stanovanja se priplaziti skozi okno. Ni dovolj te surovosti. Zazidali so ji tudi peč, morala si je oskrbeti z lezno pečico, ki jo je postavila v svojo sobico. Da je reva še bolj trpela so ji nagajali z na pol norim mutcem, sinom lastnice hiše. Ta mutec je pri svoji najbolj židani volji človek, ki se ga tudi moški radi ogibljejo. Ker ne more govoriti, oddaja od sebe glas, kakor zver, ki prav hudo rjove. In kadar ta mutec rjove in tuli, se ga sliši iz Žabje vasi daleč v sosednje vasi. S tem mutcem so jo torej še posebej mučili.

Uboga reva je vse to trpljenje prenašala leta in leta. Pač se je večkrat pritožila pri županstvu v Kandiji. Župan je znal, da ima več srca do konja, kot do človeka — reveža. Vsaj je že eden ljubljanskih pisateljev opisal milosrčnost tega župana v slučaju onega občinskega reveža, ki so ga vaščani nosili v košu od hiše do hiše, nekega dne pa jim je ne da bi bili vedeli umrl v — košu. Tako tudi stara Vavptovka ni našla milosti pri vzor-katoliškemu županu največje občine na Kranjskem.

Živel je od malega števila usmiljenih src. V skrajnem pomanjkanju jo je v noči na Telovo obiskala usmiljenka — smrt.

Med tem ko je njeni nesrečni tovarišici po vseh cerkvah zvonilo in je ležala doma na lepo okinčanem odru, so staro Vavptovko, komaj je dobro zatisnila oči položil v nekako škaflo, pa jo odpeljali v mrtvašnico. Smrt ne dela razločka med bogatimi in reveži, a živeči so oni, ki ga delajo še po smrti.

Prokletstvo materine vzgoje.

Komaj so se ljudje nekoliko razgovorili o teh dveh čudnih slučajih v Žabji vasi, že je iz

iste vasi prihajala tretja novica. Kovacovega žujaka so zandari odpeljali v preiskovalni zapor.

Kaj je to posebnega? Veliko, zelo veliko! Zlast za vas slovenske matere, ki ne razumete pravilne vzgoje svojih otrok, bodi ta slučaj Kovacovega Jožka svaričen spomenik, ki naj vas spominja, da če hočemo imeti zdrav slovenski rod, po taki vzgoji ga ne bomo imeli, pa tudi po taki materini ljubezni ne.

Slučaj se je dogdil v petek popoldne, namreč ko je orožnik gnal povsod znanega mladega, čilega fanta skozi Kandijo in mesto v zapor. Ker nam v tem kratkem času nedostaja potrebnih pojasnil, se hočemo le na kratko omejiti.

Koncem Žabje vasi ob stari cesti stoji stara znana gostilna »pri Gorenjem Kovacu«; lastnik gostilne pa je bil Miha Kastelic. Mož je pred leti umrl, za njim je prevzela gostilno njegova žena, mati desetero otrok. Med temi je Jože najstarejši in bi imel prevzeti domačijo. Materino srce pa je za to odločilo najmlajšega, ki je bil rojen že po očetovi smrti. Ta očividna kričica je povzročila nekako napetost med materjo in najstarejšim sinom. Namesto, da bi ga bila vnmala za delo doma, ga je pošiljala s konji in vprego po zaslužku. Mladi fant je kot voznik prišel v družbo starejših voznikov, ki so za marsikaj drugega morda dobri, a biti vzor neizkušenemu mladeniču, za to pa nikakor nimajo talenta. Čim bolj se je fant z njimi pajdašil, tem bolj se je odtujil od prave vzgoje. Sosodje so mater opozarjali na slabe posledice, ki znajo škodovati celi družini. Ali ti opomini so bili zaman. Materi je šel le dobiček po glavi. Nji se lahko očita, da je za 15 K prodala usodo svojega sina.

Pri tem ko ji je moral fant domov nositi denar, med tem ko materi ni bilo nič mar, s kako družbo se pajdaši njen sin, je pa vedno skrbela, da je fanta glede denarja prav na kratko držala. Moral jo je vselej za vsak krajcar prositi, če je kaj zase potreboval. Ob nedeljah mu je navadno dajala kronco, s katero se je moral prebiti kakor se je mogel. S tem denarjem si je lastni sin moral od matere kupiti pijačo in celo tobak. Večkrat se je zgodilo, da mu je za tobak zmanjkalo po 1 vinar, prosil je mater naj mu tisti vinar popusti, pa mu da to baka, a mati je bila tako trda, da mu ga ni hotela dati. Zgodilo se je, da so bližnji sosodje fantu določili tisto, kar je manjkalo. Zgodilo se je pa tudi, da je fantu vsled take trdosrčnosti vzkripela kri in da je skušal z grda in silo si priboriti to, kar je dolgo poskušal z lepa. Posebno pa je fanta grizlo, da je mati vsem drugim otrokom pustila vse odprto, dočim je bilo pred njim vse zaklenjeno in je razen jedila si moral od od izprošenega denarja kupiti v lastni hiši, od lastne matere vse.

Tako približno se je gradil temelj do zadnjih dogodkov, ki so fanta prignali v roke orožniku. (Konec sledi.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

ATENTAT PROTI KOMISARJU CUVAJU.

Zagreb, 8. junija. Atentat na nasilnika v ogrskem parlamentu je našel odziva tudi v Zagrebu. Visokošolec Jukić iz Bosne je danes streljal na komisarja Cuvaja.

Ni ga zadel, ranil je njegovega spremljevalca oddelnega načelnika Hrvojića, na begu pa ustrelil enega detektiva in ranil enega policijskega uradnika.

Atentat.

Ker je vlada povišala učiteljem plače, so ti priredili danes pred pedagoškim domom Cuvaju veliko ovacijo. Ko se je komisar Cuvaj odpeljal v spremstvu oddelnega načelnika Hrvojića v avtomobilu po Mesnički ulici je sko-

čil za avtomobilom nek mlad človek in oddal proti avtomobilu strel iz browning-revolverja. Strel ni zadel komisarja Cuvaja temveč oddelnega načelnika Hrvojića. Avtomobil se je takoj ustavil, Cuvaj se je tresel po vsem telesu in ni mogel spregovoriti niti besede, vstal je v avtomobilu, a se takoj vsedel in velel šoferju z največjo naglico voziti proti banski palači.

Atentator.

Na mestu atentata je bilo zbranih precej ljudi, ki se pa niso ganili, ko je padel prvi strel, atentator je stekel, za njim pa detektiv Fučkar. Ko je dohitel atentatorja, se je ta trenotno obrnil in

ustrelil proti detektivu.

ki se je smrtno ranjen zgrudil na tla. Tudi sedaj se iz množice ni nikdo ganil, ki bi prijel atentatorja, da je ta bežal naprej proti Ilici. Tam ga je zopet zaustavil policaj, proti kateremu je oddal atentator strel, ter ga nevarno ranil. Atentator se je nato obrnil proti Marofski ulici, kjer ga je pred ljudsko tiskarno prišla policija. Množica je molče opazovala ta burni prizor in hotela se skrivati atentatorja.

Na policiji.

Atentator je ves čas svojega bega vpil: Živela Hrvatska! Ko so ga prijeli je imel v roki še revolver. Odpeljali so ga na policijsko ekspozituro, a ga začetkom radi razburjenosti niso mogli zaslišati. Konstatiralo se je, da se piše Luka Jukić, da je rodom iz Bosne in slušatelj prava na zagrebški univerzi v četrtem semestru.

Zaslišavanje.

Ko se je atentator pomiril, je povedal odločno, da je imel

namen ubiti Cuvaja

radi njegove nasilnosti. Že dalj časa je premišljeval, ali naj izvede ta svoj korak, a dogodki v Budimpešti so ga tako razburili, da je sklenil izvesti svoj načrt kar najprej. Slučajno je zvedel, da pride danes Cuvaj v mesto z avtomobilom, čakal ga je dalj časa, ka ga je pa zagledal, je zavrelo v njem, potegnil je revolver in streljal. Na vprašanje, zakaj je podvzel atentat, je odgovoril, da je hotel

rešiti nesrečno domovino nasilnika in tirana.

Na policiji se je popolnoma umiril, izjavil je odločno, da ni imel nikakih tovarišev, da ni nikomur pripovedoval o svojem namenu. Stori je atentat sam iz lastnih nagibov.

Zagreb, 8. jun. V trenutku se je razširila po Zagrebu vest, da je Cuvaj smrtno ranjen. Ljudje so drli na ulico, a kmalu se je izvedelo, da je nasilnik ušel svoji usodi, da je ranjen le Hrvojić. Po mestu, ki je bilo naenkrat preplavljeno z detektivi in špicelnji, vlada mir, ker si nikdo ne upa spregovoriti besede o atentatu. V vladnih krogih vlada splošna zmešnjava. Cuvaj se je zaprl v bansko palačo, ki jo je obdal takoj kordon žandarmerije in policije. Cuvaj je ves potr in ne pusti nikogar k sebi. Policija ki zasleduje zdaj skrivce, nima nikakega sledu. Tekom današnjega dneva je bilo prijelih več oseb, ki so jih pa takoj izpustili. Policija hoče prijeti vse znane ljudi, ki so bili navzoči pri atentatu in pustili, da je Jukić pobegnil.

IZ OGRSKE DRŽAVNOZBORSKE BEZNICE.

Budimpešta, 8. junija. Tudi danes so se ponavljali v ogrski državnozborni beznici dogodki, ki bijejo v obraz vsaki kulturi, civilizaciji in zakonom. Poslanke opozicije je zopet metala iz zbornice policija, 32 poslanec je policija izmetala, drugi pa so odšli prostovoljno iz zbornice. Nato se je začela seja. Posl. Kisz je govoril o včerajšnjih dogodkih in zavaroval poslance večine proti očitkom, da so napadli in bili umirajočega Kovacza. Nato se je začela debata o izpremembi poslovnega reda.

Budimpešta, 8. junija. Zdravstveni položaj posl. Kovacza se je tekom današnjega dneva poslabšal, da ni upati na ozdravljenje. Kovacza, ki je aretiran stražita dva detektiva Sodna komisija, ki je preiskala po atentatu parlament je našla eno izstreljeno kroglo iz browning revolverja, katerega pa ni rabil Kovacz, ki je imel navaden revolver, iz katerega je bila izstreljena ena patrona istega kalibra, kakor najdena krogla. Jasno je torej, da je imel še en poslanec revolver in tudi streljal. Sumi se, da je bil to poslanec Nagy iz vladne stranke, na drugi strani se pa trdi, da je streljal poslanec Erczy.

Budimpešta, 8. junija. Opozicija je izdala manifest na narod, v katerem se najprej opisujejo grozodejstva v parlamentu vsled postopanja predsednika Tisze, ki je vzel poslancem pravico govora in jih s silo meče iz zbornice, manifest pozivlje narod, da naj deluje in pomaga opoziciji v boju proti zločinskemu postopanju predsednika Tisze.

SRBSKO BOLGARSKA ZVEZA.

Sofija, 8. junija. Vse bolgarsko javno mnenje, ki se ni prav nič navduševalo za obisk bolgarskega kralja na Dunaju enodušno sedaj nastopa za kar najožji sporazum med Srbijo in Bolgarsko. To pa še veliko bolj, ker ni računati na nikako ožjo zvezo med Bolgarsko in Rumunsko, ker se je nedavno rumunski ministrski predsednik izrazil skrajno pesimistično o kakem sporazumu med obema državama. Kakor se čuje, se je dosegel med bolgarskimi in srbskimi četaši v Macedoniji glede interesnih afer popoln sporazum, tako da so v zadnjem času popolnoma prenehali medsebojni spopadi.

MACEDONIJA.

Belgrad, 8. junija. Z ozirom na vedne spopade na srbsko - turški meji, kakor na upade turških in albanskih čet na srbsko ozemlje, je srbska vlada uložila v Carigradu najostrejši protest ter povdarjala, da odklanja vsako odgovornost. Obenem je pa srbska vlada izjavila turški, da mora z ozirom na vedne spopade izročiti prebivalstvu v svrhu samoobrambe orožje in municijo.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Telov. društvo »Sokol«
v Ljubljani.

V nedeljo, dne 9. junija t. l. razvije bratsko društvo »Sokol« v Borovnici svoj prapor. Ljubljanska sokolska župa priredi ob tej priliki izlet (v kroju) v Borovnico. Pozivljamo vas, bratje, da se ga udeležite v kar največjem številu. Odhod z vlakom ob 1 uri 6 min. popoldne. Zberite se najpozneje ob 1/1. na južnem kolodvoru. Na zdar!

ODBOR.

Mali oglasi.

Čenjenim gostom, ki prihajajo v Trst javljam, da dobe prenočišče v ulici Carradovi št. 18, dve minuti od južnega kolodvora. Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj gostilne N. D. V. 336—15

Hiša z vrtom v Novem Vodmatu št. 81 se takoj proda. Naslov pove »Prva anočna pisarna«. 385—1

Čoln (Kietboot) skoraj nov se proda. Več v »Prvi anončni pisarni«. 394—3

Dva krasna fotela se ceno proda. Kje, pove »Prva anončna pisarna«. 395—3

teli so najprvo spat v cerkev sv. Jakoba, ki je služila obenem za azil, ali s cerkovnikom so si bili navskriž, si niso upali. Dalje so hoteli nazaj v burgundsko palačo in se pritožiti pri vojvodi in mu razložiti, da imajo občudovanja vredno trdno kožo. Vojvoda bi bil zadovoljen in bi jih vzprejel zopet v službo. Ali bolj ko so preteltavali ta načrt, bolj so jim silile pred oči višice. Zato se končno niso odločili zanj. Slednjič se je vendar posrečilo Brancaillonu, ki je bil najtrše glave, da se je spomnil na svojo prijateljico Marion Bonneceste in trojica se je odpravila dalje, da poskusi pri tej. Bili so že daleč, ali še vedno je bilo slišati skozi noč njih vrisajoče grohotanje...

Plemič je prestopil prag kraljičine palače z razburjenim razpoloženjem, kakor prag Saitanovega brloga. Cela palača je spala v nemi tihoti in njih koraki so otlo odmevali po kamenitih, prostornih stopnjicah in hodih; uho se je do skrajnosti napelo in zdelo se mu je, da sliši okoli in okoli taje šepet, da vidi vsepovsod za stebri, za durni ljudi, pripravljene da se vržejo sleherni trenutek nanj. Pa stopal je trdno, umerjenih korakov, s sluhom in vidom na preži in stiskal ročaj meča.

— Zakaj me je torej rešila, ako naj tu poginem? se je hrabil. Že davno bi ne mogla ubiti, ako bi to nameravala...

Dospela sta pred Izabelin kabinet in sta vstopila.

Kraljica je takoj stekla k Imperiji, ki je ležala iztegnjena na preprogi, pokrita z obvezami. Zver je zamolklo žalostno renčala. Rane so jo hudo bolele. Paznik je bil pri nji in ji me-

umeriti, bi imela le migniti. Niti tega, le meniti se mi ni bilo treba za vas. Le molčala naj bi. Ali rešila sem vam pravkar življenje... Nič mi ne dolgujete, niti mrvico foliko lhalisane francoske uljudosti; vi ste me bili rešili v varisanskem gozdiču. Najina stvar je poravnana. Dober računar ste, gospod, in pravico imate odreči ženski zaščito svojega meča, ki prosi zanj. Z bogom, ldi, Bois Redon, Carodejec, zgiasi se pri meni še to noč! Govoriti hočem s teboj doma.

Izgovorjene besede so nenadoma vplivale na plemiča. — Rešila mi je življenje, je pomislil. Seveda, saj ne more biti drugače!

— Madame! je kriknul in ji zastavil pot, oprostite mi netaktnosti. Na uslugo sem vam in spremim vas v Hišo Saint-Pol. Pekla sin, odprni nam vrata.

Ponudil je roko kraljici, ki se je trdno zavesila.

— Treba ga je prav, to bi mogel opraviti sam, je zamomljal kapitan kakor pes, nevoščljiv tovarišu za dobro besedo.

Pa kraljica ga je oplazila s pogledom. Saitano je bled in prepaden hitel odpirati vrata. Kraljica in plemič sta šla naprej, za njima kapitan, in za kapitanom še vsa zmešana osvobojena trojica. Na pragu se je kapitan ozrl in dejal: kažoč s prstom na caplajoče tri:

— Veličanstvo, ali spadajo ti tudi k nam?

— Ti tukaj... se je okrenila kraljica.

— Spadajo k meni! je končal Passavant, ne da bi sam vedel, ali misli resno ali kar tako. Stopili so na cesto. Saitano je trdno zaklenil za njimi vrata. Njegove roke so se tresle

Hiša Saint-Pol.

122

Pošljite naročnino, ako
je še niste!

Najfinjši
SPIRIT
iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po
nizki tovarniški ceni veležanjarna 250
M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Štampilje
vseh vrst za urade, dru-
štva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

V kavarni Central
vsak dan vso noč
KONCERT
nanovo došle priljubljene tambura-
ške damske kapele „CENTRAL“.
Z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.

Specialna trgovina
finih ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani, Židovska ulica 5.
Predtiskarija. — Tamburiranje. — Mon-
tiranje. — Plisiranje.

Dobro idoča
gostilna

ki se nahaja v večji obrestujoči se hiši, na pro-
metnem kraju v Ljubljanski okolici, se pod iz-
redno ugodnimi denarnimi pogoji prodaja.
Pojasnila v posredovalni pisarni
Peter Matelič v Ljubljani
Škofja ulica 10. — Telefon 155.

O. Bračko
Ljubljana, na Dunajski cesti št. 12
priporoča prave fine francoske parfume,
bogato zalogo rokaic
in vse v to stroko spadajoče pred-
mete v najfinjši kakovosti. Vnajna
naročila točno in solidno.

Simon Praprotnik
stavbeni in pohištveni mizar
V Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.
priporoča p. n. odjemalcem
(posebno že onim v južnejših
krajih) svojo veliko zalogo
Lomar za led
v poljubnih velikostih za pi-
vovarne, restavracije, trgovine, delikatesne
trgovine itd. 218
Cene najnižje. Postrežba točna.
Ceniki zastoj in poštne proste.

„Učiteljska tiskarna“
v Ljubljani
r. z. z. o. z.
Francišškanska ulica št. 8
je najmoderneje urejena in oprem-
ljena za tisk vsakovrstnih
tiskovin: knjig, brošur,
urač, tiskovin, not,
lepakov, vizitk,
in kuvert.
Litografija. — Stereotipija. — Naj-
modernejša črke in okraski.
Tisk v različnih barvah.
Najfinjša izvršitev.
Solidna in točna
postrežba.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad
K 8.000.000. K 800.000.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 1/2 %

Popolnoma nanovo prenovljena
gostilna pri „Leonu“
Florijanska ulica št. 6
se priporoča slav. občinstvu iz mesta in dežele. Točijo se najboljše, zajamčeno
pristna dolenska, štajerska in istrska vina, kakor tudi vedno sveže dvojno
marčno pivo iz sodčka. — Mrzla in gorka kuhinja vedno na razpolago.
Za obilen obisk se vladno priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Tvrčka Bilina & Kasch nasi. Priporoča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih
drugih rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo,
M. Schubert ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov,
Ljubljana, Židovska ul. 5. kakor tudi vse kirurške potrebščine kilne pasove,
ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh
vrst rokavic. Moderna predtiskarija. Postrežba točna
in solidna. Vnana naročila se točno izvršujejo.

IV. RAVNIHAR, urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino **Ljubljana**
Sv. Petra cesta št. 44.
Ker sem z večjo švicarsko tovarno ur stopil v ožjo trgovsko zvezo, mi je mogoče
postreči slav. občinstvu z najfinjšimi precizijskimi švicarskimi urami s svetovno zna-
nimi znamkami n. pr.: Glashütte, Schaffhausen, Omega, Seland Intakt itd. po naj-
nižjih cenah. — Za vsako pri meni kupljeno kakor tudi popravljen uro jamčim. —
Lastna delavnica za popravila, in vsakovrstna v mojo stroko spadajoča nova dela. —
Postrežba točna in cena.

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica št. 5.
največja zaloga moških, dam-
skih in otroških čevljev, čevljev
za lawn-tenis in pristnih
goliserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev
po vseh cenah.

Po nizko reducirani ceni
prodaja
„Angleško skladišče oblek“
spomladanske obleke za gospode, dečke in otroke, ter
najnovejšo konfekcijo za dame in deklice.
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

in opotekajočih korakov se je vrnil v tretjo
dvorano; hotel je po stopnicah v prvo nad-
stropje, kjer je imela Lavra sobo. Na sredi stop-
nišča se je obnil in njegov pogled je preletel
tri prazne klopi in prazno mramorno mizo. Na-
enkrat se je zazibal, strahovito kriknul in se
zgrudil brez zavesti... Gerande je urno pri-
tekla, ga pobrala in ga položila na mizo. V
omari si je počakala, da jo odmašila jo in
mu jo tiščala pod nos.

Saitano pa je ležal kakor mrtev.
Kraljica se je torej namenila domu. Trdno
se je oklepala plemičeve roke in hodila je z na-
glimi koraki. Za njo je neprenehoma godrnjal
Bois Redon. Bil je skrajno ljubosumen na plemi-
ča in mislil je, da ga more izpodrinuti iz ka-
pitanskega mesta. Bruscaille, Brazaille in Bran-
caillon so šli vzad, držeč se za roko s ponosnim
čelom, češ: mi smo spremstvo gospoda de Pas-
savanta!

Dospeli so k Hiši Saint-Pol.
Bois Redon je poklical, povedal geslo, za-
krel in bil nestrpo s peto ob tla dokler ni padel
mostič. V hipu ko je stopila na mostič, se je
izabela ustavila in obrnivši se k Hardyju je
mrzlo dejala:

— Ako se bojite, me lahko opustite na tem
mestu...

Passavant pa je mesto odgovora stopil
naprej in skoro so izginili vsi pod temnim obo-
kom. Pred kraljičino oalačo je Bois Redon
ustavil trojico, je ni pustil naprej. Brancaillon,
ki se je imel za najmočnejšega daleč na okoli
se ni hotel zmeniti za kapitana in silil je za Pas-
savantom in kraljico, ki sta že izginila po stop-

nicah. Bois Redon je zamahnil, zadel s pestjo
vsiljivca v prsa, da je odskočil daleč nazaj.
Sunek, nocojšnjo noč nad vsesitnega orjaka bi
podrl navadnega zemljana, kakor nič. Ali Bran-
caillon ni prizadajal zlega; le široko je zazijal in
bleknul:

— Glej ga čuka! Pa ste močni!

Tudi Bois Redon je začudeno pogledal
Brancaillona, takoj se spoznal, da ima pred
seboj nevarnega tekmeca. Priznanje mu je zato
nad vse laskalo.

— Močan sem, se je pobahal zavestno in
prerahljam vas vse tri kakor hočete. Ali sedaj
se izgubite odtod!

— Da bi šli proč, je menil Bruscaille, ne
gre mi v glavo. Saj smo vendar njegovi oprode!

— Oprode koga, se je razhudil kapitan. Bil
je nataknen še radi Passavanta in sedaj naj se
pridružijo onemu še ti trije. Kraljice morebiti?

— Kraljice? Ne, prijatelji! Oprode smo
njega visokosti gospoda de Passavanta. Saj
ste sami čuli!

Dolgo bi se še prerekli, da ni prišla v tem
okrožna straža mimo; kapitan ji je zapovedal,
odstraniti trojico in hoče nočes so morali ubo-
gati. Kmalu so bili potisnjeni zopet na cesto, od-
koder so začeli na vse pretege zmerjati vojake-
vratarje. Po zraku je siknilo par pušč in Bru-
scaille je takoj skromno menil, da ni zdravo
stati v toči na prostem. Zato so ubrali pot pod
noge in izginili v ozki ulici. Stisnili so se v
temen kotiček in se začeli posvetovati, kaj jim
je storiti. Bili so izmučeni, vsi udje so jih boleli
od prokletih čarodejevskih vezi, bili so žejni in
lačni in zeblo jih je. Niso se mogli ujediniti, Ho-

Ker se pride dandanes pri hudi
konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj ku-
piti ali prodati, ali ki iščejo službe,
da naj inserirajo v izbornem in
zelo razširjenem slovenskem ne-
odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po
najnižjih cenah „Prva anončna pi-
sarna“ v Ljubljani, Francišškanska
ulica št. 8, katera daje radevolje
tudi vse za to potrebne informacije.